

BAJOR TIBOR:^{*} A területfejlesztés folyamatának logisztikai elemei

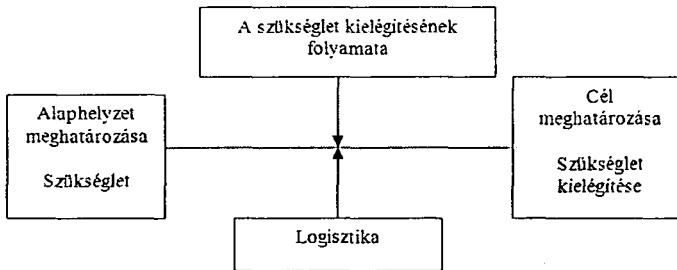
Abstract

The basic rules of the logistiquie are adaptable as in developing affairs, as in all affairs, realised in a purposive, organised way in the society. Administrative activities and polity are built by a logic system and realised in the frame of the society. Important, the results of the developing policy can not differ much from the needs of its environment, otherwise the adaptation of the development will be pending, and however, the result will have a backlash. That's why we have to aspire to the balance between the developing mind and environmental needs.

1. Bevezetés

A logisztikát sokan úgy képzelik el, mint egy lineáris folyamatot, melyet a kiindulóponttól a célíg logikus lépések sorozata jelenít meg. Pedig a logisztika, mint tevékenység nem egyszerű lineáris folyamat, hanem egyszerre történik térben és időben. Nem az egyenkénti lépések határozzák meg a folyamatot, hanem a kiindulóponttól a meghatározott cél eléréshez szükséges leghatékonyabb lépések sorozata: ez egy szervezési folyamat és feladat. A konkrétan jól meghatározott kiindulópont és cél, valamint a cél eléréséhez vezető feltételrendszer/környezet egzakt meghatározása és célirányos megszervezése nélkül a folyamat eredményesen nem valósítható meg!

1. Általánosságban az alábbi ábra szerint írhatjuk le a logisztika folyamatát:

Logisztikai rendszer. Szerkesztette: Bajor Tibor 2008.

2. Társadalmi folyamatokra vetítve:

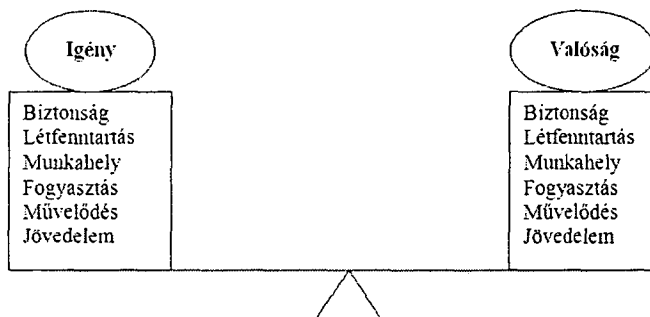

Szerkesztette: Bajor Tibor 2009.

^{*} PhD-hallgató – Pécsi Tudományegyetem.

Az állam-, és közigazgatás tulajdonképpen egy társadalmi szükséglet kielégítése = Az ország egész területére kiterjedő társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatok befolyásolása egy bizonyos cél elérésének érdekében

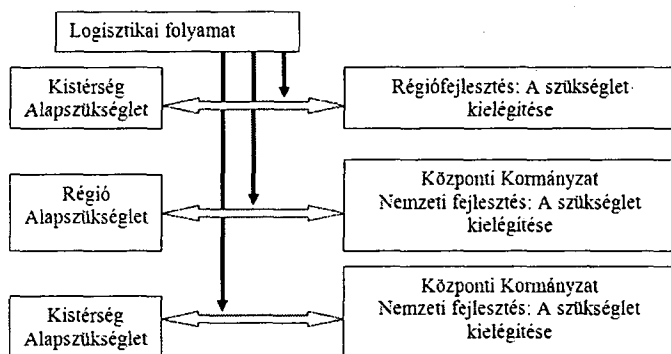
3. Társadalmi szükséglet és igény egyensúlya

Szerkesztette: Bajor Tibor 2009.

Az egyensúlyi helyzetből az is következik, hogy nem lehet magasan a ténylegesen meglévő szükségletek fölé „emelni” a fejlesztéseket, mert az akkor az ellenkező irányba kibillen az egyensúlyi állapotot. Az igény és a valóság közötti különbség átveszi a hajtóerő szerepét és megindul egy társadalmi folyamat.

4. Mindez a területfejlesztés folyamatában az alábbiak szerint fogalmazódik meg.

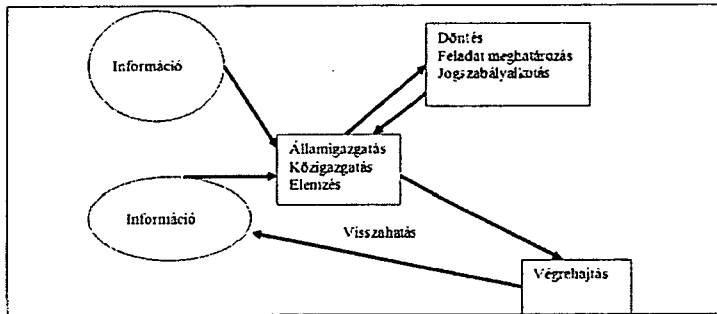

A területfejlesztés elméleti logisztikai rendszere. Szerkesztette: Bajor Tibor

Az állam-, és közigazgatás: szolgáltatás, igazgatás, végrehajtás, amit az állam a szervezeti rendszerén keresztül nyújt a polgároknak és a legkülönbözőbb szervezeteknek. Vagy saját szervei által, vagy más szervek által, de a közigazgatás a más szervek tevékenységében is ott van: ha másképp nem, a jogalkotáson keresztül.

Ha az állam- és közigazgatás folyamat, akkor a logisztika fogalmi rendszerébe beilleszthető. Az államigazgatás főrendszerében a közigazgatás, mint különböző alrendszerek foglalnak helyet. Az alrendszerek pedig egymástól független részrendszerekre bonthatók (ország – régió – kistérség) Az alrendszer alapeleméből épül fel. (település) Az elemek a vizsgált rendszer legkisebb, tovább nem bontható részei, amelyek pontosan meghatározott tulajdonságokkal rendelkeznek.

5. Az állam-, és közigazgatás folyamata

Szerkesztette: Bajor Tibor 2008.

A logisztikai rendszerek működésének elemzésekor a rendszerelmélet alapján lehetőség adódik a különböző logisztikai rendszerek felépítésének, kapcsolatrendszerének elemzésére és így felismerhetők az eddig fel nem tárt közös problémák, valamint olyan összefüggések, kapcsolatok, amelyek különben csak nagyon nehezen vagy egyáltalán nem lettek volna felismerhetők.

Az állam- és közigazgatás rendszerén belül az idő függvényében végbe menő mennyiségi, minőségi változások, azok a folyamatok, melyeket az állam- és közigazgatás gyakorlása közben elemezni kell és a szükséges beavatkozásokat egy meghatározott cél érdekében el kell végezni.

Az állam- és közigazgatás környezeti kapcsolataikat tekintve nyílt, dinamikus, időben változó, térbeli struktúrájukat tekintve elágazásos rendszerek, amelyek anyagi és informatikai kapcsolatokat valósítanak meg. Állandó és mozgó alapelemekből állnak.

2. Logisztikai folyamatok alrendszerei az állam- és közigazgatásban

Mikrologisztikai (települések) rendszerek.

Makrologisztikai (régiók) rendszerek: mikrologisztikai rendszerek halmaza alkotója, mint alrendszer.

Metalogisztikai (ország) rendszer: a makro rendszer szintjei felett helyezkedik el, az ellátási (beszerzési), elosztási (értékesítési) vagy állam- és közigazgatási láncban közreműködő szervezetek logisztikai alrendszereinek együttműködéseként jönnek létre.

Nikodémusz Antal által megfogalmazott fogalom a korábbi fogalmak határát kibővíti, és ezzel alkalmassá teszi a közigazgatás befogadására:

„A logisztika összefüggő gazdasági és társadalmi folyamatok átfogó, egyben integrált kezelésének tudománya. Célja – a mikro- és makrokörnyezet hatásvizsgálataira folyamatosan támaszkodva – a lehetséges maximális gazdasági és társadalmi eredmény elérésére” (Nikodémusz Antal 2002).

Az államigazgatás egy logikailag felépíthető dinamikus folyamat, melynek gazdasági, társadalmi és idő kockázata van. Ezért én úgy fogalmaznék, hogy a logisztika:

- Egzakt módon meghatározott
- társadalmi és természeti viszonyok között kialakult és megfogalmazott
- igény/szükséglet kielégítésének célirányos és hatékony hierarchizált folyamata.

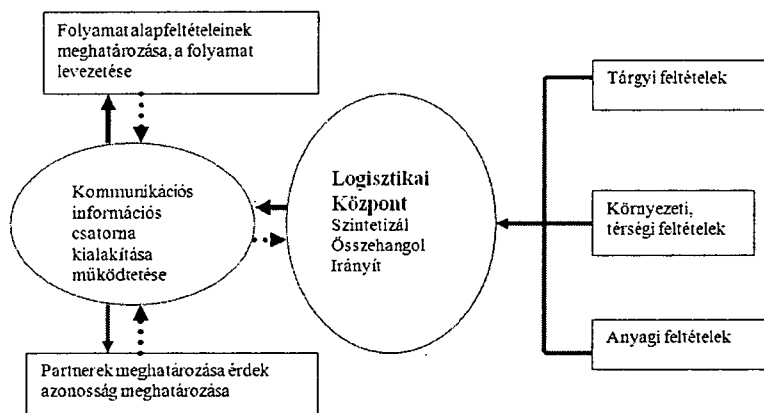
A folyamat tartalmát, formáját és időtartamát az igény/szükséglet milyensége határozza meg.

Ez azt jelenti, hogy minden egyes logisztikai folyamat esetében pontosan meg kell határozni az összetevőket és azt követően a leghatékonyabb folyamatot. A kiinduló pontnál nem csak azt kell meghatározni, hogy mire van szükség, hanem azt is, hogy ez a szükséglet milyen környezetben alakult ki. Pontosán meg kell határoznom a nevezet kistérség önmagához és a környező kistérségekhez való viszonyrendszerét, amellyel megkülönböztethetem a környezetétől

A Benko álláspont alapján egy adott térség, régió önmagában (belső viszonyait tekintve) nyugalomban van! Csak abban az esetben merülhet fel az elmaradottság, vagy fejlettség kérdése – és igény a kiegyenlítődesre – ha az adott régió viszonyrendszerét egy másik régióval összehasonlítjuk.

3. A kormányzat feladata

1. Olyan rendszert kell kialakítani, amelynek elemei önállóan is működnek.
2. Olyan rendszert kell kiépíteni, amely célirányosan működik, pontosan meghatározott kiindulóponttal és céllal.
3. Olyan rendszert kell kialakítani, melynek működési feltételei pontosan meghatározottak.
4. Olyan rendszert kell kialakítani, melyben folyamatos az információs visszacsatolás és biztosítani tudja szükség esetén a módosítást.

Szerkesztette: Bajor Tibor 2009

4. Logisztikai rendszer az állam- és közigazgatás szervezeti rendszerén belül

A térben és időben bővülő összehangolt együttműködéshez ellátó (beszállító) és elosztó (megrendelő), a környezettel dinamikusan információs-kommunikációs kapcsolatot kiépítő feladat- és folyamat orientált megoldások szükségesek. Kitéüntetett szerepet kap tehát a szervezési rendszer, amely sajátos eszközeivel, módszereivel az irányítási, igazgatási folyamat igényeinek szükség szerinti kielégítését végzi, illetve az elosztási rendszer, amely a termékeknek a felhasználókhöz való eljutását szervezi (az információáramlás, logisztikai igazgatási láncok, integrált ellátási lánc).

Centralizált felépítésű szervezet esetén a logisztikai funkciók ellátását egy központi részleg irányítása alá rendelik, amely logisztikai területek vagy logisztikai funkciók szerint tagolhatók.

Decentralizált felépítésű szervezet esetén az egyes decentralizált egységek saját különálló logisztikai részlegekkel rendelkeznek, amelyek az operatív feladatokat (végrehajtás, irányítás, felügyelet) látják el.

Irodalomjegyzék

- Georges Benko* (1997): A regionális fejlődés útjai: globálistól a lokálisig *Tér és Társadalom* 1997/2
- Prof. Dr. Knoll Imre* (2001): Logisztika a 21. században. KIT Képzőművészeti Kiadó Kft. 2001. 14. p.
- Nikodémus Antal* (2002): A regionális gazdaságfejlesztés logisztikai koncepciója. *Külgazdaság*, XLVI. Évfolyam 2002/10. 39–53. p.
- Halászné Sipos Erzsébet* (1998): Logisztika. Szolgáltatások és versenyképesség. Logisztikai Fejlesztési Központ. Magyar Világ Kiadó, 16–21. p.
- Lars Onsager „Reciprocal Relations In Irreversible Processes I, II” by Lars Onsager, *Phys. Rev.* (37) , pp. 405–426 (1931).